

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา

พ.ศ. ๒๕๕๙

การกำหนดชื่อปริญญาตามคุณวุฒิสถาบันศึกษา ที่แสดงถึงการมีความรู้ตามหลักการพื้นฐานของศาสตร์ ที่ครอบคลุมสาขาวิชา โดยในระดับปริญญาตรีควรกำหนดให้มีพื้นฐานในสาขาศิลปศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์เป็นหลัก ให้ได้รับคุณวุฒิตามชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต

เพื่อให้การกำหนดชื่อปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ให้เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในระดับ ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อ สำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใด ยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนด ชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก

๔.๑ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๙” ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

๔.๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑” ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒” ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๔.๕ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๓” ลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๖ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา (ฉบับที่ ๖)” ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๕ ประเภทของการกำหนดชื่อปริญญา แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๕.๑ ปริญญาประเภทวิชาการ

๕.๑.๑ ปริญญาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านศิลปศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่าศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Arts) และศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Arts) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญา นี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ (Humanities)

๑.๑) สาขาวิชาปรัชญา ศาสนา เทววิทยา อาทิ พุทธศาสตร์ พุทธศาสนศึกษา ศาสนาเปรียบเทียบ

๑.๒) สาขาวิชาภาษา วรรณคดี อาทิ ภาษาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาบาลีและสันสกฤต จารึกภาษาไทย การแปล วรรณคดีไทย วรรณคดีอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ

๑.๓) สาขาวิชาประวัติศาสตร์ โบราณคดี อาทิ ไทยคดีศึกษา ประวัติศาสตร์เปรียบเทียบ

๑.๔) สาขาวิชาศิลปะ วัฒนธรรม อาทิ อารยธรรมศึกษา

(๒) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences)

๒.๑) สาขาวิชาจิตวิทยา (Psychology) อาทิ จิตวิทยาสังคม พฤติกรรมศาสตร์

๒.๒) สาขาวิชาสังคมวิทยา (Sociology) อาทิ มานุษยวิทยา วัฒนธรรมศึกษา

๕.๑.๒ ปริญญาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะ เน้นศาสตร์บริสุทธิ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์ สาขานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า วิทยาศาสตร์บัณฑิต (Bachelor of Science) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญา นี้ คือ

(๑) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)

- ๑.๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Sciences) อาทิ ชีววิทยา ชีวเคมี ชีวฟิสิกส์ จุลชีววิทยา พิษวิทยา พฤกษศาสตร์ สัตววิทยา ภูมิวิทยา พันธุศาสตร์
- ๑.๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (Physical Sciences) อาทิ เคมี ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์กายภาพ สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา
- ๑.๓) สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ (Mathematics and Statistics) อาทิ คณิตศาสตร์ การวิจัยดำเนินงาน สถิติ คณิตศาสตร์ประกันภัย
- ๑.๔) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (Computing) อาทิ วิทยาการคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๒) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Sciences)
- ๒.๑) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (Agriculture) อาทิ ประมง พืชไร่ วนศาสตร์ สัตวบาล สัตวศาสตร์
- ๒.๒) สาขาวิชาวิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (Environmental Sciences and Natural Resources) อาทิ การจัดการสิ่งแวดล้อม วิทยาการสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์ (Medical Sciences) อาทิ กายวิภาคศาสตร์ นิติเวชศาสตร์ เวชนิทัศน์ สรีรวิทยา
- ๒.๔) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์อื่น ๆ (Other Applied Sciences) อาทิ เทคโนโลยีนิวเคลียร์ วัสดุศาสตร์ การเหมืองแร่
- ๕.๑.๓) ปริญญาตามชื่อศาสตร์ ได้แก่ สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) อาทิ การเมือง การปกครอง นโยบายสาธารณะ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ (Economics) อาทิ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ
- (๑) สาขาวิชารัฐศาสตร์ (Political Sciences) ให้ใช้ชื่อปริญญา รัฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Political Science) รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Political Science) และรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Political Science) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)
- (๒) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ (Economics) ให้ใช้ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Economics) เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Economics) และเศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Economics) หรือปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy)
- ๕.๒) ปริญญาประเภทวิชาชีพ
- ๕.๒.๑) สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญาเน้นการศึกษาในลักษณะของศาสตร์เชิงประยุกต์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ สาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามกฎหมายขององค์กรวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญา ให้ใช้ตามสาขาวิชาที่นั้น ๆ เป็นหลัก ในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็น ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญา คือ

(๑) สาขาวิชากายภาพบำบัด (Physical Therapy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า กายภาพบำบัดบัณฑิต (Bachelor of Physical Therapy) หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (กายภาพบำบัด)

(๒) สาขาวิชาการบัญชี (Accountancy) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บัณฑิต (Bachelor of Accountancy) หรือ (Bachelor of Accounting) หรือบริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) (Bachelor of Business Administration) (Accountancy) หรือ (Bachelor of Business Administration) (Accounting)

(๓) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (Bachelor of Thai Traditional Medicine) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้ใช้ชื่อในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต (Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine)

(๔) สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า การแพทย์แผนจีนบัณฑิต (Bachelor of Traditional Chinese Medicine)

(๕) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ (Medical Technology) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า เทคนิคการแพทย์บัณฑิต (Bachelor of Medical Technology)

(๖) สาขาวิชานิติศาสตร์ (Laws) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิติศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Laws)

(๗) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ (Nursing Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า พยาบาลศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Nursing Science)

(๘) สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Engineering)

(๙) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (Education) หรือสาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (Industrial Education, Technical Education) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศึกษาศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Education) หรือครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (Bachelor of Science in Industrial Education) หรือ (Bachelor of Science in Technical Education)

(๑๐) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (Architecture) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Architecture) หรือภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Landscape Architecture)

(๑๑) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Health)

๕.๒.๒ สาขาวิชาทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีระดับชั้นปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด ให้ใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในระดับชั้นปริญญาตรี สำหรับระดับชั้นปริญญาโท และปริญญาเอก ให้ใช้วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Science) และวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Science) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Doctor of Philosophy) ได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญา นี้ คือ

(๑) สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ (Dentistry) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Dental Surgery)

(๒) สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์ (Optometry) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต (Doctor of Optometry)

(๓) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ (Medicine) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า แพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Medicine)

(๔) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ (Pharmacy) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า เภสัชศาสตรบัณฑิต (Doctor of Pharmacy)

(๕) สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ (Veterinary Medicine) ให้ใช้ ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (Doctor of Veterinary Medicine)

๕.๓ ปริญญาประเภทกึ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ

๕.๓.๑ ประเภทกึ่งวิชาชีพ กลุ่มสาขาวิชาที่ไม่ได้กำหนดให้มีองค์กรวิชาชีพ หรือกฎหมายรองรับแต่เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตาม กลุ่มสาขาวิชาที่กำหนด การกำหนดชื่อปริญญาให้ใช้ตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เป็นหลักในทุกระดับปริญญา (บัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต) สำหรับปริญญาเอกอาจกำหนดชื่อปริญญาเป็นปรัชญาดุษฎี บัณฑิตได้ กลุ่มสาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญา นี้ คือ

(๑) สาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์ ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า กายอุปกรณ์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Prosthetics and Orthotics)

(๒) สาขาวิชาการจัดการ (Management) ให้ใช้ชื่อปริญญา ในระดับปริญญาตรีว่า การจัดการบัณฑิต (Bachelor of Management)

(๓) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ (Music) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับ ปริญญาตรีว่า ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Music)

(๔) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (Communication Arts) ให้ใช้ชื่อ ปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า นิเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Communication Arts)

(๕) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Business Administration) ให้ใช้ชื่อ ปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า บริหารธุรกิจบัณฑิต (Bachelor of Business Administration)

(๖) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ (Public Administration) ให้ใช้ชื่อ ปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Public Administration)

(๓) สาขาวิชาจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ (Fine and Applied Arts) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า ศิลปบัณฑิต (Bachelor of Fine Arts) หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Fine and Applied Arts)

(๔) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Social Work) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Social Work)

(๕) สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) ให้ใช้ชื่อปริญญาในระดับปริญญาตรีว่า สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Information Science)

ทั้งนี้ กรณีจัดทำหลักสูตรในสาขาวิชาประเภทกิ่งวิชาชีพ หากสถาบันอุดมศึกษาใด จัดหลักสูตร โดยจัดเนื้อหาเป็นศาสตร์บริสุทธิ์ทางศิลปศาสตร์ หรือศาสตร์บริสุทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ให้ใช้ชื่อปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตได้

๕.๓.๒ ประเภทปฏิบัติการ

สาขาวิชาที่ใช้ชื่อปริญญานี้มีลักษณะเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ ให้ใช้ชื่อปริญญาเทคโนโลยีบัณฑิต (Bachelor of Technology) และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต (Master of Technology) หรืออุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Industrial Technology) และอุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (Master of Industrial Technology) หรือชื่อปริญญาอื่น ที่แสดงให้เห็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประยุกต์ไปใช้พัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติการเฉพาะ

ข้อ ๖ ชื่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรย่อปริญญาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้ใช้ ดังต่อไปนี้

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.	ปริญญาประเภทวิชาการ		
๑.๑	ปริญญาศิลปศาสตร์		
	ศิลปศาสตรบัณฑิต	ศศ.บ	Bachelor of Arts
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ศศ.ม.	Master of Arts
	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศศ.ด.	Doctor of Arts
	หรือ		หรือ
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy
๑.๒	ปริญญาวิทยาศาสตร		
	วิทยาศาสตรบัณฑิต	วท.บ.	Bachelor of Science
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science
	หรือ		หรือ
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy
๑.๓	ปริญญาตามชื่อศาสตร์		

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๑.๓.๑	สาขาวิชารัฐศาสตร์ รัฐศาสตรบัณฑิต ร.บ. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ร.ม. รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต ร.ด. หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด.	Bachelor of Political Science B.Pol.Sc. Master of Political Science M.Pol.Sc. Doctor of Political Science D.Pol.Sc. หรือ Doctor of Philosophy Ph.D.	
๑.๓.๒	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตรบัณฑิต ศ.บ. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ศ.ม. เศรษฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต ศ.ด. หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด.	Bachelor of Economics B.Econ. Master of Economics M.Econ. Doctor of Economics D.Econ. หรือ Doctor of Philosophy Ph.D.	
๒.	ปริญญาประเภทวิชาชีพ		
๒.๑	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ		
๒.๑.๑	สาขาวิชากายภาพบำบัด กายภาพบำบัดบัณฑิต กภ.บ. กายภาพบำบัดมหาบัณฑิต กภ.ม. กายภาพบำบัดดุษฎีบัณฑิต กภ.ด. หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด.	Bachelor of Physical Therapy B.PT. Master of Physical Therapy M.PT. Doctor of Physical Therapy D.PT. หรือ Doctor of Philosophy Ph.D.	
๒.๑.๒	สาขาวิชาการบัญชี บัญชีบัณฑิต บช.บ. บัญชีมหาบัณฑิต บช.ม. บัญชีดุษฎีบัณฑิต บช.ด. หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด.	Bachelor of Accountancy B.Acc. หรือ Bachelor of Accounting Master of Accountancy M.Acc. หรือ Master of Accounting Doctor of Accountancy D.Acc. หรือ Doctor of Accounting หรือ Doctor of Philosophy Ph.D.	
๒.๑.๓	สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยบัณฑิต พท.บ. การแพทย์แผนไทยมหาบัณฑิต พท.ม. การแพทย์แผนไทยดุษฎีบัณฑิต พท.ด.	Bachelor of Thai Traditional Medicine B.TM. Master of Thai Traditional Medicine M.TM. Doctor of Thai Traditional Medicine D.TM.	

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.
การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต	พทป.บ.		Bachelor of Applied Thai Traditional Medicine		B.ATM.
การแพทย์แผนไทยประยุกต์ มหาบัณฑิต	พทป.ม.		Master of Applied Thai Traditional Medicine		M.ATM.
การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ดุษฎีบัณฑิต	พทป.ด.		Doctor of Applied Thai Traditional Medicine		D.ATM.
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๑.๔ สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน					
การแพทย์แผนจีนบัณฑิต	พจ.บ		Bachelor of Traditional Chinese Medicine		B.CM.
การแพทย์แผนจีนมหาบัณฑิต	พจ.ม.		Master of Traditional Chinese Medicine		M.CM.
การแพทย์แผนจีนดุษฎีบัณฑิต	พจ.ด.		Doctor of Traditional Chinese Medicine		D.CM.
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๑.๕ สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์					
เทคนิคการแพทย์บัณฑิต	ทพ.บ.		Bachelor of Medical Technology		B.MT.
เทคนิคการแพทย์มหาบัณฑิต	ทพ.ม.		Master of Medical Technology		M.MT.
เทคนิคการแพทย์ดุษฎีบัณฑิต	ทพ.ด.		Doctor of Medical Technology		D.MT.
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๑.๖ สาขาวิชานิติศาสตร์					
นิติศาสตรบัณฑิต	น.บ.		Bachelor of Laws		LL.B.
นิติศาสตรมหาบัณฑิต	น.ม.		Master of Laws		LL.M.
นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต	น.ด.		Doctor of Laws		LL.D.
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๑.๗ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์					
พยาบาลศาสตรบัณฑิต	พย.บ.		Bachelor of Nursing Science		B.N.S.
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	พย.ม.		Master of Nursing Science		M.N.S.
พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พย.ด.		Doctor of Nursing Science		D.N.S.
หรือ			หรือ		
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.		Doctor of Philosophy		Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
๒.๑.๘	สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต	วศ.บ.	Bachelor of Engineering	B.Eng.
	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	วศ.ม.	Master of Engineering	M.Eng.
	วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วศ.ด.	Doctor of Engineering	D.Eng.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๙	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตรบัณฑิต	ศษ.บ.	Bachelor of Education	B.Ed.
	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	ศษ.ม.	Master of Education	M.Ed.
	ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ศษ.ด.	Doctor of Education	Ed.D., D.Ed.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	และ			
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต	ค.อ.บ.	Bachelor of Science in Industrial Education	B.S.Ind.Ed.
			หรือ	
			Bachelor of Science in Technical Education	B.S.Tech.Ed.
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต	ค.อ.ม.	Master of Science in Industrial Education	M.S.Ind.Ed.
			หรือ	
			Master of Science in Technical Education	M.S.Tech.Ed.
	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต	ค.อ.ด.	Doctor of Science in Industrial Education	D.Ind.Ed., Education
			หรือ	
			Doctor of Science in Technical Education	D.Tech.Ed. Education
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๑.๑๐	สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	สถ.บ.	Bachelor of Architecture	B.Arch.
	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	สถ.ม.	Master of Architecture	M.Arch.
	สถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สถ.ด.	Doctor of Architecture	D.Arch.
	หรือ		หรือ	
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
และ			และ		
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต	ภ.สถ.บ.	Bachelor of Landscape Architecture		B.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	ภ.สถ.ม.	Master of Landscape Architecture		M.L.A.
	ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ภ.สถ.ด.	Doctor of Landscape Architecture		D.L.A.
หรือ			หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๑.๑๑	สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์				
	สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	ส.บ.	Bachelor of Public Health		B.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	ส.ม.	Master of Public Health		M.P.H.
	สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ส.ด.	Doctor of Public Health		Dr.P.H.
หรือ			หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๒	ชื่อปริญญาตามสาขาวิชาชีพ โดย ระดับปริญญาตรีเป็นปริญญาสูงสุด				
๒.๒.๑	สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์				
	ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต	ท.บ.	Doctor of Dental Surgery		D.D.S.
	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science		M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science		D.S.,D.Sc.
หรือ			หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๒.๒	สาขาวิชาทัศนมาตรศาสตร์				
	ทัศนมาตรศาสตรบัณฑิต	ทศ.บ.	Doctor of Optometry		O.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science		M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science		D.S.,D.Sc.
หรือ			หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๒.๓	สาขาวิชาแพทยศาสตร์				
	แพทยศาสตรบัณฑิต	พ.บ.	Doctor of Medicine		M.D.
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science		M.S.,M.Sc.
	วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science		D.S.,D.Sc.
หรือ			หรือ		
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
๒.๒.๔	สาขาวิชาเภสัชศาสตร์				
	เภสัชศาสตรบัณฑิต	ภ.บ.	Doctor of Pharmacy		Pharm.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๒.๒.๕ สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์			
สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต	สพ.บ.	Doctor of Veterinary Medicine	D.V.M.
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	วท.ม.	Master of Science	M.S.,M.Sc.
วิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต	วท.ด.	Doctor of Science	D.S.,D.Sc.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓. ปริญญาประเภทกิ่งวิชาชีพและปฏิบัติการ			
๓.๑ ประเภทกิ่งวิชาชีพ			
๓.๑.๑ สาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์			
กายอุปกรณ์ศาสตรบัณฑิต	กอ.บ.	Bachelor of Prosthetics and Orthotics	B.PO.
กายอุปกรณ์ศาสตรมหาบัณฑิต	กอ.ม.	Master of Prosthetics and Orthotics	M.PO.
กายอุปกรณ์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	กอ.ด.	Doctor of Prosthetics and Orthotics	D.PO.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๒ สาขาวิชาการจัดการ			
การจัดการบัณฑิต	กจ.บ.	Bachelor of Management	B.M.
การจัดการมหาบัณฑิต	กจ.ม.	Master of Management	M.M.
การจัดการดุษฎีบัณฑิต	กจ.ด.	Doctor of Management	D.M.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๓ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์			
ดุริยางคศาสตรบัณฑิต	ดศ.บ.	Bachelor of Music	B.M.
ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต	ดศ.ม.	Master of Music	M.M.
ดุริยางคศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ดศ.ด.	Doctor of Music	D.M.
หรือ		หรือ	
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
๓.๑.๔ สาขาวิชานิเทศศาสตร์			
นิเทศศาสตรบัณฑิต	นศ.บ.	Bachelor of Communication Arts	B.Com.Arts.
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต	นศ.ม.	Master of Communication Arts	M.Com.Arts.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
๓.๑.๕	นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	นศ.ด. ปร.ด.	Doctor of Communication Arts หรือ Doctor of Philosophy	D.Com.Arts. Ph.D.
	สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บริหารธุรกิจบัณฑิต	บธ.บ. บธ.ม.	Bachelor of Business Administration Master of Business Administration	B.B.A. M.B.A.
	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บธ.ม.	Master of Business Administration	M.B.A.
	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	บธ.ด. ปร.ด.	Doctor of Business Administration หรือ Doctor of Philosophy	D.B.A. Ph.D.
๓.๑.๖	สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	รป.บ. รป.ม.	Bachelor of Public Administration Master of Public Administration	B.P.A. M.P.A.
	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	รป.ม. รป.ด. ปร.ด.	Doctor of Public Administration หรือ Doctor of Philosophy	D.P.A. Ph.D.
	สาขาวิชาทางจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ศิลปบัณฑิต	ศล.บ. ศล.ป.บ.	Bachelor of Fine Arts หรือ Bachelor of Fine and Applied Arts	B.F.A. B.F.A.
	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หรือ ศิลปมหาบัณฑิต	ศป.บ. ศล.ม.	Master of Fine Arts หรือ Master of Fine and Applied Arts	M.F.A. M.F.A.
๓.๑.๗	ศิลปดุษฎีบัณฑิต หรือ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต	ศล.ด. ศป.ด.	Doctor of Fine Arts หรือ Doctor of Fine and Applied Arts	D.F.A. D.F.A.
	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	สส.บ. สส.ม.	Bachelor of Social Work Master of Social Work	B.S.W. M.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สส.ม. สส.ด.	Doctor of Social Work	D.S.W.
๓.๑.๘	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.
	สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต	สส.บ. สส.ม.	Bachelor of Social Work Master of Social Work	B.S.W. M.S.W.
	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สังคมสงเคราะห์ศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สส.ม. สส.ด.	Doctor of Social Work	D.S.W.
	หรือ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy	Ph.D.

ชื่อปริญญาภาษาไทยและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)			ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษและอักษรย่อ (ตามระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก)		
หรือ			หรือ		
๓.๑.๙	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
	สารสนเทศศาสตรบัณฑิต	สท.บ.	Bachelor of Information Science		B.I.S.
	สารสนเทศศาสตรมหาบัณฑิต	สท.ม.	Master of Information Science		M.I.S.
	สารสนเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต	สท.ด.	Doctor of Information Science		D.I.S.
หรือ			หรือ		
๓.๒	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ปร.ด.	Doctor of Philosophy		Ph.D.
	ประเภทปฏิบัติการ				
๓.๒.๑	เทคโนโลยีบัณฑิต	ทล.บ.	Bachelor of Technology		B.Tech.
	เทคโนโลยีมหาบัณฑิต	ทล.ม.	Master of Technology		M.Tech.
๓.๒.๒	อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	อส.บ.	Bachelor of Industrial Technology		B.Ind.Tech.
	อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	อส.ม.	Master of Industrial Technology		M.Ind.Tech.

ข้อ ๗ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องกำหนดชื่อปริญญา ที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ